

VVV

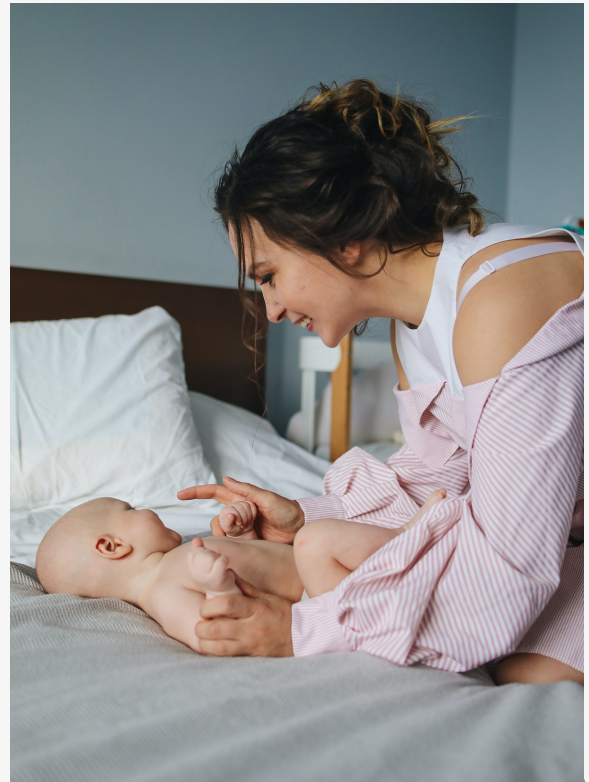
eli vauvojen vessahätäviestintä

MITÄ VVV ON?

VVV eli vauvojen vessahätäviestintä on nimensä mukaisesti kommunikaatiota; vauva viestii hädästään ja hoitaja vastaa vauvan viesteihin tarjoamalla mahdollisuuden tehdä pissan tai kakan vaipan ulkopuolelle. Vauvoille on luontaista olla likaamatta pesää ja heillä on biologinen tarve viestiä hädästään. VVV antaa vauvalle mahdollisuuden pysyä kuivana ja puhtaana. Samalla se vahvistaa vauvan ja hoitajan välistä vuorovaikutusta.

MIKSI?

Vauva kehittyy vuorovaikutuksessa vanhempien ja hoitajien kanssa. Hyvässä varhaisessa vuorovaikutuksessa hoitaja on riittävän herkkä lapsen viesteille, tulkitsee niitä pääsääntöisesti oikein ja vastaa niihin johdonmukaisesti. Lapselle rakentuu mielikuva: minä olen hyvä, minun tarpeeni ovat tärkeitä, minusta on iloa, maailma on hyvä, turvallinen ja mielenkiintoinen paikka.

MILLOIN VOIN ALOITTA?

VVV:n voi aloittaa heti vauvan synnyttyä, mutta koskaan ei ole liian myöhäistä. VVV:tä voivat toteuttaa kaikki lasta hoitavat!

MITEN VAUVA VIESTII VESSAHÄDÄSTÄÄN?

Vauvan viesti voi olla esimerkiksi ilme, katse tai tuijotus, ääntelyä, liikkeitä, pysähtyminen tai näiden yhdistelmiä. Kun vanhempi tai muu hoitaja huomaa pissan tulevan, hän alkaa tehdä pissausääntä, kuten "psss", "sshhh" tai "pispis". Vauva oppii yhdistämään äänteen vessa-asiointiin. Hän tajuaa vähitellen, mistä on kysymys, kun häntä kannatellaan lavuaarin yllä ja hoetaan pissausääntä.

Jotkut käyttävät kommunikoidessaan myös viittomia. Vähitellen vauva oppii viestimään hädestään käyttämällä opetettua viittomaa.

Sopiva asento löytyy kokeilemalla. Näissä asennoissa pienen vauvan selkä tulee tuettua. Puolen vuoden iän jälkeen vauva voi istua potalla myös itse.

Harso tai potkuhousut koppaa pissat ilmakylvyssä.

KÄYTÄNNÖN VINKKEJÄ

Helppo tapa opetella pienen vauvan viestejä on pitää häntä paljon ilmakylvyssä pyyhkeen tai avovaipan päällä. Konttaavan lapsen kanssa kannattaa aloittaa ohuilla kestovaipoilla.

Usein vauvaa pissattaa heti herättyä ja syönnin jälkeen saattaa olla kakkahätä. Alkuun pääsee helposti hyödyntämällä näitä otollisia hetkiä, vaikka vauvan viestejä ei välttämättä tunnistaisikaan.

MITEN VAUVAT OSAAVAT, HEHÄN OVAT NIIN PIENIÄ?

Yhtä lailla kuin pieni vauva kertoo nälästä, mahakivusta ja yksinäisyydestä, kertoo hän myös vessahädästä. Joskus selviä pissahädän merkkejä oletetaan uniongelmiiksi, huonoksi rinnalle rauhoittumiseksi tai satunnaiseksi kärkkyisyydeksi. Vaikka ei koskaan aikoisikaan käyttää vauvaa potalla, on hyödyllistä ymmärtää, mitä vauva viestii!

TUKKIUTUUKO LAVUAARI?

Pienen vauvan maitokakka on niin juoksevaa, ettei se tuki lavuaaria. Isomman, yli puolivuotiaan lapsen tarpeet on hyvä laittaa pönttöön. Lavuaarin puhtaanapito hoituu kotoa löytyvillä pesuaineilla.

ONKO VVV HAITALLISTA VAUVALLE?

Vauvoille on luontaista pitää oma pesä puhtaana ja he mielellään viestivät omilla taidoillaan hädästään. Itseasiassa vauvalle on hyödyllistä, että hoitajat vastaavat hänen tarpeisiinsa! Hoitajat ovat kautta aikojen ja ympäri maailmaa koettaneet vähentää pyykin määrää koppaamalla vauvojen tarpeita astialle tai esimerkiksi sanomalehtien päälle. Pitää kuitenkin huolehtia, ettei onnistumisesta tule itsetarkoitusta vaan tekemisen ilo säilyy ja vessatusta tehdään vauvan tarpeista käsin.

NOPEUTTAAKO VVV KUIVAKSIOPPIMISTA?

VVV:n tarkoitus ei ole opettaa vauvaa kuivaksi. Paineet sen suhteen kannattaa jättää. Monille kuitenkin kuivaksiopettelu on ollut helpompaa, kun vauva on oppinut jo varhain säätelemään sulkijalihaksiensa toimintaa.

VVV SÄÄSTÄÄ VAIPPOJA!

VVV:n tarkoitus on opetella kuuntelemaan vauvan viestejä, sekä vahvistaa vauvan ja hoitajan välistä vuorovaikutusta. Samalla myös vaippojen tarve saattaa vähentyä, vaikka se ei olekaan sen varsinainen tarkoitus. Tuntuuhan se palkitsevalta, jos pyykkiä tai roskia on vähemmän!

VAIVAA & VAIVANPALKKAA

Vauvojen vessahätäviestintä saattaa kuulostaa työläältä ja alussa sen opettelu viekin aikaa. Lisäksi vauvan viestit voivat olla epäselviä ja ne voivat muuttua eri ikäkausina. VVV ei kuitenkaan ole sen ihmeellisempää kuin vauvan tarkkailua ja viestien ymmärtämistä ja niihin reagoimista – mitä vauvan hoitajat tekevät muutenkin.

VVV:tä voi harjoittaa oman jaksamisen mukaan. Usein VVV:n ohella käytetään vaippoja ja vauva viedään tarpeilleen tämän viestiessä siitä tai muuten otollisella hetkellä, esim. vaipanvaihdon yhteydessä. Toisaalta joillekin täysi vaipattomuus tuntuu luontevalta.

Kokeileminen ei maksa kuin vaivan, sillä erityisiä tarvikkeita ei välttämättä tarvitse hankkia. Halkiohousuilla ja nopeasti avattavilla kestovaipoilla voi halutessaan sujuvoittaa vessakäyntejä.

Parhaimmillaan VVV on erittäin palkitsevaa. On ihanaa, kun vauva kokee tulleen ymmärretyksi ja ymmärtää myös hoitajan viestit! Ennenkaikkea VVV:n harjoittelu vahvistaa vauvan ja hoitajan välistä yhteyttä sekä tarjoaa yhteisiä riemukkaita hetkiä!

Tämä asento toimii erityisesti vauvoille, jotka eivät vielä jaksa kannatella itseään sivusuunnassa.

LISÄTIETOJA AIHEESTA

- Katri Pääkkö-Matilainen: Kiintymysvanhemmuus - lapsen tarpeet ja niihin vastaaminen. 2011
- Gross-Loh, Christine. The Diaper Free Baby: The Natural Toilet Training Alternative. 2007
- Facebookissa ryhmä "VVV-perheet"

